

לקט ידיעות – ספטמבר - דצמבר 2023

ראשת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

עורך הלקט: סתיו שם-טוב

צוות המחקר: נעה קדמון

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. על רקע אירועי מלחמת "חרבות ברזל" והעיסוק הגובר במחקר ועשייה הקשורים באירועים אלו, פרסום לקט הידיעות החודשי הושהה. לקט זה שמתפרסם כעת, מרכז את הידיעות המרכזיות מן החודשים ספטמבר, אוקטובר, נובמבר ודצמבר 2023.

◆ ידיעות מתוך ישראל

◆ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

◆ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

פרסומי התכנית "משפט וביטחון לאומי"

אוקטובר:

המכון למחקרי ביטחון לאומי
 רחוב חיים לבנון 40, רמת-אביב, תל-אביב 6997556, ת.ד 39950
 טל': 03-6400400 (שלוחה 475), פקס: 03-7447589
info@inss.org.il

ב-12 באוקטובר **פורסם** מבט על בנושא "המתקפה הרצחנית של החמאס על ישראל – היבטים משפטיים".

ב-15 באוקטובר **פורסם** פודקאסט באנגלית בנושא "Israel at War | Special Discussion".

ב-16 באוקטובר **פורסם** מבט על בנושא "ההיבטים המשפטיים של המלחמה ברצועת עזה – עושים סדר".

ב-22 באוקטובר **פורסם** פוסט בנושא "המאבק נגד הכחשת השואה – גרסת 2023".

ב-24 באוקטובר **פורסם** פודקאסט באנגלית בנושא "Israel at War: Laws of Armed Conflict".

ב-25 באוקטובר **פורסם** מבט על בנושא "האם יש לישראל חובות משפטיות כלפי תושבי רצועת עזה?".

נובמבר:

ב-5 בנובמבר **פורסם** פוסט בנושא "כדי לנצח צריך לפעול מהראש ולא מהבטן".

ב-16 בנובמבר **פורסם** פוסט בנושא "ההגנה המיוחדת הוסרה: ההצדקה המשפטית לפשיטה על ביה"ח שיפא".

דצמבר:

ב-4 בדצמבר **פורסם** פוסט בנושא "מה ניתן ללמוד מהצהרת תובע בית הדין הפלילי הבינ"ל לגבי החקירה הנוגעת לישראל?".

ב-21 בדצמבר **פורסם** פודקאסט בנושא "החזית המשפטית של המלחמה בעזה: ההליכים נגד ישראל והמאבק על הלגיטימציה הבינ"ל".

חקיקה

אוקטובר:

ב-8 באוקטובר התקינה הממשלה את **תקנות שעת חירום (דיוני מעצרים), התשפ"ד-2023**, המאפשר לקיים דיוני הארכת מעצר באמצעות היוועדות חזותית וללא נוכחות פיזית של העצור.

ב-9 באוקטובר התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (מסירת מידע לצורך זיהוי או אימות זהות של אדם או גופה ולצורך איתור נעדרים או שבויים), התשפ"ד-2023, אשר מאפשרות לממשלה להשתמש במאגר הביומטרי לצורך זיהוי קורבנות הטבח ב-7.10. בהמשך לכך, ב-11 באוקטובר התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מסירת מידע לגופי ביטחון לצורך זיהוי, אימות זהות או איתור של גופה, נעדר או שבוי), התשפ"ד-2023, אשר מורות לרשות לניהול המאגר הביומטרי להעביר לרשויות הביטחון אמצעי זיהוי ביומטריים של הרוג, נעדר או שבוי, וכן כי על רשות האוכלוסין וההגירה להעביר לרשויות הביטחון תמונת פנים השמורה בידי רשות האוכלוסין וההגירה של הרוג, נעדר או שבוי. ב-8 בנובמבר הוחלפו תקנות אלו בחוק.

ב-13 באוקטובר התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד-2023, המאריכות את פרקי הזמן בהם ניתן להחזיק לוחמים בלתי חוקיים בלי צו כליאה, מבלי להביאם בפני שופט ומבלי להפגישם עם עורך דין.

ב-14 באוקטובר התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (הסמכת צה"ל לביצוע פעולה בחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת), התשפ"ד-2023, אשר מסמיכות את צה"ל לבצע חדירה ופעולה בחומר מחשב, אף ללא ידיעת בעל חומר המחשב, לצורך סיכול או מניעת גישה לחומר חזותי המופק ממצלמה ניידת שעשוי לסכן באופן ממשי את ביטחון המדינה או את רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל בלחימה. בהמשך לכך, ב-17 באוקטובר התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הסמכת שירות הביטחון הכללי לביצוע פעולה בחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת), התשפ"ד-2023, אשר מעניקות את אותן הסמכויות גם לשירות הביטחון הכללי. ב-6 בדצמבר הוחלפו תקנות אלו בחוק.

ב-18 באוקטובר התקבל חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 64 – הוראת שעה – חרבות ברזל) (מצב חירום כליאתי), התשפ"ד-2023, אשר קובע, בהוראת שעה למשך שלושה חודשים, כי השר לביטחון לאומי רשאי להכריז על מצב חירום כליאתי, במסגרתו תתאפשר קליטת אסירים ביטחוניים בבתי הסוהר תוך חריגה מהוראות הדין לעניין שטח מחיה מינימלי, וככל הנדרש – גם להלינו שלא על מיטה בחריגה מהוראות לעניין זכאות למיטה.

ב-20 באוקטובר התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה), התשפ"ד-2023, אשר קובעות כי אם שר הביטחון שוכנע כי שידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל פוגעים באופן ממשי בביטחון המדינה, רשאי שר התקשורת, בהסכמת שר הביטחון ובאישור ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, להורות על הפסקת השידור של הערוץ הזר בישראל, להורות על סגירת משרדי הערוץ הנמצאים בשטחה, להורות על תפיסת מכשירים המשמשים לאספקת תכנים, וכן להורות על הסרת אתר האינטרנט של הערוץ במידה והוא מאוחסן בשרת ישראל. תקנות אלו קודמו על ידי שר התקשורת במטרה להפסיק את פעילות הערוץ הקטארי "אל-ג'זירה" בישראל.

ב-24 באוקטובר התקבל [חוק לדחיית הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות והמועצות האזוריות, התשפ"ד-2023](#), אשר דוחה את הבחירות לרשויות המקומיות לחודש ינואר 2024 על רקע אירועי מלחמת "חרבות ברזל".

ב-24 באוקטובר התקנה הממשלה את [תקנות שעת חירום \(חרבות ברזל\) \(פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון\), התשפ"ד-2023](#), אשר מאריכות את פרקי הזמן בהם ניתן לדחות פגישה של עצור החשוד בעבירות ביטחון עם עורך דין.

ב-25 באוקטובר התקבל [חוק הארכת תקופות ודחיית מועדים \(הוראת שעה – חרבות ברזל\) \(אישורים רגולטוריים, עיצומים כספיים ובדיקות מיתקני גז\), התשפ"ד-2023](#), הקובע הסדרים לצורך הקלה על המשק והבטחת רציפות תפקודית תקינה של אספקת מצרכים ושירותים לציבור. בשל מצב החירום.

נובמבר:

ב-6 בנובמבר התקבל [חוק תגמולים לבני משפחה של חטופים ונעדרים בפעולת איבה, התשפ"ד-2023](#), אשר קובע מספר הסדרים חדשים לעניין חטופים ונעדרים ובני משפחותיהם, וכן מתקן את חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, כך שיוכרו במסגרתו בני ובנות זוג ידועים בציבור של נופלים להט"בים כזכאים לתגמולים והטבות מכוח החוק.

ב-7 בנובמבר הותקנו [תקנות שעת חירום \(חרבות ברזל\) \(הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון\), התשפ"ד-2023](#), אשר קובעות הוראות מיוחדות בנוגע להארכת מעצרו של חשודים בעבירות ביטחון על רקע אירועי מלחמת "חרבות ברזל".

ב-8 בנובמבר התקבל [חוק העברת מידע לצורך זיהוי או אימות זהות של אדם לרבות גופה, ואיתור נעדר או שבוי, הנדרשים בשל פעולות האיבה או פעולות המלחמה \(הוראות שעה – חרבות ברזל\), התשפ"ד-2023](#), אשר מחליף את תקנות שעת חירום שהותקנו בנושא ב-9 אוקטובר, ומסדיר את הגישה של גופי הביטחון למידע מהמאגר הביומטרי במשרד הפנים לצורך זיהוי ואיתור הנרצחים, הנעדרים והשבויים בעקבות מלחמת חרבות ברזל, וכן את אפשרות המשטרה לקבל מידע גנטי ורפואי שיוכל לסייע במשימה זו.

ב-8 בנובמבר התקבל [חוק התוכנית לסיוע כלכלי \(הוראת שעה – חרבות ברזל\), התשפ"ד-2023](#), אשר קובע הסדרים לסיוע כלכלי לעסקים ויחידים שנפגעו במישרין או בעקיפין ממלחמת "חרבות ברזל".

ב-8 בנובמבר התקבל [חוק המאבק בטרור \(תיקון מס' 9 והוראת שעה\), התשפ"ד-2023](#), אשר מוסיף כהוראת שעה לתקופה של שנתיים עבירה שתאסור על צריכה שיטתית וממושכת, בנסיבות של הזדהות עם ארגון הטרור, של פרסומים מסוימים של ארגון חמאס ודאע"ש.

9- בנובמבר התקבל [חוק הביטוח הלאומי \(תיקון מס' 238 - הוראת שעה – חרבות ברזל\)](#) [\(תגמולים למשרתים במילואים\), התשפ"ד-2023](#), אשר קובע כהוראת שעה לגבי מי ששירת במילואים בתקופה שמיום 7.10.2023 ועד יום 31.12.2023, ששיעור התגמול המזערי בעד יום מילואים עבורו יעלה לסכום של 300.61 שקלים חדשים במקום 215.17 שקלים חדשים שהיו ניתנים עד היום.

9- בנובמבר הותקנו [תקנות שעת חירום \(חרבות ברזל\) \(משמורת והרחקה של שוהים שלא כדין שהם תושבי רצועת עזה\), התשפ"ד-2023](#), אשר קובעות הסדרים פרטניים להרחקתם של תושבי רצועת עזה ששוהים בישראל שלא כדין.

13- בנובמבר התקבל [חוק המאבק בטרור \(תיקון מס' 10\), התשפ"ד-2023](#), אשר מתקן את פרק ב' לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, כך ששר הביטחון יוכל להכריז באופן עצמאי וישיר גם על אדם זר כפעיל טרור, אף מבלי שגורם מוסמך מחוץ לישראל הכריז עליו קודם לכן ככזה.

15- בנובמבר התקבל [חוק הענקת אזרחות כבוד לחללי מערכות ישראל, התשפ"ד-2023](#), אשר קובע כי שר הפנים, בהמלצת שר הביטחון, יעניק אזרחות כבוד של מדינת ישראל לחלל מערכות ישראל שבמועד פטירתו לא היה אזרח ישראלי.

23- בנובמבר הותקנו [תקנות הטיס \(הוראת שעה - חרבות ברזל\) \(זיהוי אלקטרוני מרחוק של כטב"ם\), התשפ"ד-2023](#), המאפשרות לחיל האוויר לייצר תמונה אווירית של כל הכטב"מים המופעלים בגובה נמוך על ידי גורמים אזרחיים במטרה לשפר את יכולת הגילוי של כטב"מים עוינים ולסייע במשימה של הגנת שמי המדינה.

27- בנובמבר הותקנו [תקנות שעת חירום \(חרבות ברזל\) \(התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון\), התשפ"ד-2023](#), אשר מאפשרות, במקרה של מתקפת סייבר חמורה, למערך הסייבר הלאומי, לשב"כ ולגורמים נוספים במשרד הביטחון, להנחות ספקים פרטיים של שירותי אחסון ושירותים דיגיטליים נוספים. ב-26 בדצמבר הוחלפו תקנות אלו בחוק.

דצמבר:

6- בדצמבר התקבל [חוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חדירה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו \(הוראת שעה – חרבות ברזל\), התשפ"ד-2023](#), אשר מחליף את תקנות שעת חירום שהותקנו בנושא ב-14 וב-17 באוקטובר, ומסמך את צה"ל ואת השב"כ לבצע חדירה ופעולה בחומר מחשב, אף ללא ידיעת בעל חומר המחשב, לצורך סיכול או מניעת גישה לחומר חזותי המופק ממצלמה ניידת שעשוי לסכן באופן ממשי את ביטחון המדינה או את רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל בלחימה.

ב-18 בדצמבר התקבל [חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים \(תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל\)](#), [התשפ"ד-2023](#), אשר מחליף את תקנות שעת החירום שהותקנו בנושא ב-13 באוקטובר, וקובע בהוראת שעה למשך ארבעה חודשים, הארכה למשך תקופת הכליאה הזמנית של לוחמים בלתי חוקיים, מועד ההבאה בפני שופט והתקופות בהן ניתן למנוע פגישה עם עורך דין, בצד הסדרים נוספים.

ב-21 בדצמבר התקבל [חוק קליטת חיילים משוחררים \(תיקון מס' 25\)](#), [התשפ"ד-2023](#), אשר קובע כי יינתן מימון מלא של שכר לימוד שנתי לחיילים משוחררים זכאים במקום מימון בשיעור 75%.

ב-26 בדצמבר התקבל [חוק התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון \(הוראת שעה - חרבות ברזל\)](#), [התשפ"ד-2023](#), אשר מחליף את תקנות שעת החירום שהותקנו בנושא ב-27 נובמבר, וקובע כהוראת שעה למשך שבעה חודשים, כי תחת תנאים מסוימים ובמקרה של מתקפת סייבר חמורה, למערך הסייבר הלאומי, לשב"כ ולגורמים נוספים במשרד הביטחון, להנחות ספקים פרטיים של שירותי אחסון ושירותים דיגיטליים נוספים.

פסיקה

ספטמבר:

בג"ץ 5884/22 [מועצה אזורית שומרון נ' ראש הממשלה](#)
ב-4 בספטמבר [דחה](#) בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לממשלה להשלים את בניית כביש "עוקף לובאן" שנועד לאפשר לתושבי המועצה האזורית שומרון לנסוע במרחב מבלי לעבור בכפר הפלסטיני לובאן, בהיעדר עילה להתערבות.

בג"ץ 5658/23 [התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת](#) ובשג"ץ 6712/23 [שמחה דן רוטמן](#) – יו"ר ועדת החוקה, [חוק ומשפט של הכנסת נ' התנועה למען איכות השלטון בישראל](#)
ב-4 בספטמבר [דחה](#) בג"ץ בקשה שהגיש יו"ר ועדת החוקה, [חוק ומשפט של הכנסת](#), ח"כ שמחה רוטמן, במסגרתה ביקש לפסול את נשיאת ביהמ"ש העליון, אסתר חיות, מלדון בהליכים הנוגעים לתיקון מס' 3 לחוק-יסוד: השפיטה (צמצום עילת הסבירות). בהמשך לכך, ב-7 בספטמבר [דחה](#) בג"ץ גם את ערעורו של המבקש על החלטה זו.

בג"ץ 5474/23 [חברת דואר ישראל בע"מ נ' שר התקשורת](#)
ב-10 בספטמבר [קבע](#) בג"ץ כי על שר התקשורת, שלמה קרעי ועל השר לשיתוף פעולה אזורי, דוד אמסלם, לנמק מדוע לא תבוטל החלטתם להעביר מתפקידו את יו"ר דירקטוריון דואר ישראל, מישאל וקנין, והותיר אותו בתפקידו עד הכרעה בעתירה.

בג"ץ 6371/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל**
ב-13 בספטמבר **קיבל** בג"ץ, באופן חלקי, עתירה במסגרתה נטען שתכנית חלוקת תווי המזון לחגים שיזמה הממשלה מעדיפה את המשתייכים למגזר החרדי ומפלה מגזרים אחרים, וקבע שחלוקת תווי המזון תבוצע בהתאם למתווה הקיים בשנת 2023 אך תוקפא לשנת 2024 עד תום בחינה מחודשת של הקריטריונים לחלוקתם.

בג"ץ 6820/23 **מפקדים למען ביטחון ישראל – בכירי מערכת הביטחון למען הסדרים מדיניים-ביטחוניים נ' ראש הממשלה**
ב-14 בספטמבר **דחה** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לראש הממשלה, בנימין נתניהו, לכנס את הממשלה או את ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לדון במצב הכשירות של צה"ל.

בג"ץ 6277/23 **סבטלנה מילובנובה נ' ממשלת ישראל**
ב-19 בספטמבר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד הפסקת הכיסוי הביטוחי הרפואי שניתן לאזרחי אוקראינה אשר הגיעו לישראל עקב המלחמה שפרצה באוקראינה בשנת 2022 שאינם זכאי שבות, בשל קבלת החלטת ממשלה שחידשה את הכיסוי הביטוחי של האזרחים האוקראינים וייתרה את הסעדים המבוקשים בעתירה.

בג"ץ 4797/23 **אימן אבו לטיף נ' מדינת ישראל**
ב-19 בספטמבר **דחה** בג"ץ עתירה נגד צו החרמה שהוציא מפקד כוחות צה"ל באיו"ש לכספים בשווי של 60,000 ש"ח שנתפסו בחזקתו של תושב רהט ועל פי מידע מודיעיני התקבלו מארגון הטרור חמאס.

ע"א 6694/22 **הרשות הפלסטינית נ' מנשה גביש ואח'**
ב-19 בספטמבר **דחה** בית המשפט העליון שתי בקשות לעיכוב ביצוע שהגישה הרשות הפלסטינית על החלטת בית המשפט המחוזי הקובעת כי על הרשות הפלסטינית וגורמים נוספים לשלם פיצויים עונשיים בסכום של כ-14 מיליון ש"ח לנפגעי פעולות טרור, עזבונוותיהם של נרצחי פעולות טרור, ובני משפחותיהם של נרצחי פעולות טרור.

ע"מ 7174/23 **פורום חירות וכבוד האדם בישראל נ' עיריית תל אביב - יפו**
ב-22 בספטמבר **דחה** בית המשפט העליון ערעור שהוגש על החלטת בית המשפט לעניינים מנהליים לדחות עתירה שהוגשה נגד החלטת עיריית תל אביב - יפו להתנות היתר לקיום תפילות יום הכיפורים בכיכר דיזנגוף, באיסור על שימוש במחיצה להפרדה בין נשים לגברים במהלך התפילות.

בג"ץ 4199/22 **איגוד ערים לאיכות הסביבה נפת אשקלון נ' ממשלת ישראל**
ב-26 בספטמבר **מחק** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לממשלה לפעול למניעת זיהום אוויר, מטרדי ריח, זיהום קרקע, זיהום מים או כל זיהום אחר שנגרם לעותרים ולתושבים המיוצגים על ידם כתוצאה משריפת פסולת אלקטרונית באזור יהודה ושומרון.

בג"ץ 7587/22 עיריית קרית מוצקין נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-25
ב-28 בספטמבר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד החלטת יושב ראש ועדת הבחירות לכנסת המרכזית
לכנסת ה-25 לאסור על עובדת עיריית קרית מוצקין להפעיל את דף הפייסבוק הפרטי של ראש
העירייה, חיים צורי, בו הוצגה תעמולת בחירות. זאת משום שצורי הושעה מתפקידו כראש העירייה
עקב הגשת כתב אישום המייחס לו עבירות הנוגדות את טוהר המידות, ובכך העתירה הפכה
תיאורטית.

אוקטובר:

בג"ץ 6517/23 חאלד חרושה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
ב-2 באוקטובר **דחה** בג"ץ שתי עתירות שהוגשו נגד צו החרמה והריסה שהוצא לדירה בעיר שכס
שבה התגורר המחבל שביצע את פיגוע הירי בכביש 60 שבו נרצחו האחים הלל ויגל ניב ז"ל.

בג"ץ 7353/23 מחמוד דוקאן נ' שירות הביטחון הכללי
ב-3 באוקטובר **דחה** בג"ץ עתירה בעניין מניעת מפגש בין עצור החשוד בביצוע עבירות ביטחון
ועבירות נשק לבין עורך דינו, בהליך שנוהל תחילה על פי הדין הישראלי, אך המשך בהוצאת צווים
לפי הדין הנוהג באזור יהודה ושומרון, וקבע כי מעבר בין הדינים אינו אסור כשלעצמו ויכול להתבצע
כשנסיבות העניין מצדיקות זאת.

בג"ץ 7040/23 מוסטפא עבד אללטיף עבד אלרחמן סבאח נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה
המערבית

ב-8 באוקטובר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד צו החרמה והריסה שהוצא לדירה בכפר עוריף בה
התגורר אחד מן המחבלים שביצעו את פיגוע הירי בתחנת הדלק הסמוכה לשוב עלי בחודש יוני
2023, בו נרצחו אלישע אנטמן ז"ל, עופר פיירמן ז"ל, הראל מסעוד ז"ל ונחמן שמואל מורדוף ז"ל.

בג"ץ 7287/23 הילאל גידאן נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית
ב-11 באוקטובר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד צו החרמה והריסה שהוצא לבית בכפר קיביא בו
התגורר המחבל שביצע את פיגוע הירי סמוך לשוב קדומים בחודש יולי 2023, בו נהרג סמ"ר שילה
אמיר ז"ל.

בג"ץ 7624/23 רופאים לזכויות אדם – ישראל נ' צבא ההגנה לישראל
ב-21 באוקטובר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד "אילוץ בית החולים אלקודס שבעיר עזה להתפנות",
נגד תקיפת בית החולים ולמצער נגד פינוי ותקיפת ביה"ח כל עוד לא התפנה.

בג"ץ 5119/23 התנועה לטוהר המידות, שני אילוז ותנועה ישראלית נ' הכנסת
ב-26 באוקטובר **פרסם** בג"ץ את נימוקי פסק הדין שניתן ב-30 ביולי 2023, במסגרתו נקבע כי
הוראות תיקון מס' 53 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 ("חוק טבריה"), אשר
מבטלות את ההוראה האוסרת על מי שכיהן כחבר ועדה ממונה או שעמד בראשה להתמודד

בבחירות לרשות המקומית בה כיהן, יפורשו באופן שלא תהא להן תחולה על הבחירות הקרובות לרשויות המקומיות.

בג"ץ 7470/23 עו"ד מאיר הלר נ' שרת התחבורה

ב-29 באוקטובר **דחה** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לגורמים הרלוונטיים לנמק מדוע אינם מפעילים את חברת התעופה אל-על בשבתות לצורך הבאה מקסימלית של מטענים ותושבים לישראל בזמן מלחמת "חרבות ברזל".

בג"ץ 7650/23 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון לאומי

ב-30 באוקטובר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד החוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 64 – הוראת שעה – חרבות ברזל) (מצב חירום כליאתי), התשפ"ד–2023, אשר התקבל ב-18 באוקטובר וקובע, בהוראת שעה למשך שלושה חודשים, כי השר לביטחון לאומי רשאי להכריז על מצב חירום כליאתי, במסגרתו תתאפשר קליטת אסירים ביטחוניים בבתי הסוהר תוך חריגה מהוראות הדין לעניין שטח מחיה מינימלי, וככל הנדרש – גם להלינו שלא על מיטה בחריגה מהוראות לעניין זכאות למיטה.

בג"ץ 7439/23 הייתם אלואחד נ' צבא ההגנה לישראל

ב-31 באוקטובר **דחה** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לגורמי הביטחון למסור מידע ביחס למקום הימצאם וזהות הגורם המחזיק בשני עצורים תושבי רצועת עזה, אשר נעצרו ב-7 באוקטובר בסביבת מחסום ארז.

נובמבר:

בג"ץ 7550/23 מוסטפא שנתיר נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית

ב-2 בנובמבר **דחה** בג"ץ, ברוב דעות, עתירה שהוגשה נגד צווי החרמה והריסה שהוצאו לשתי דירות בחברון שבהן התגוררו המחבלים שביצעו את פיגוע הירי בסמוך לשוב בית חגי חודש אוגוסט 2023, שבו נרצחה בת שבע נגרי ז"ל. **השופטים עמית וגרוסקופף**, בדעת רוב, קבעו כי לא נפל פגם בהחלטת המפקד הצבאי ועל כן אין עילה להתערב בה. **השופט כנוב**, בדעת מיעוט, נמנע מהצטרפות לדעת הרוב בהתבסס על עמדתו העקרונית בסוגיה כפי שהובעה בפסקי דין קודמים. בהמשך לכך, ב-10 בנובמבר **הרס** צה"ל את הדירות.

בג"ץ 7768/23 עמותת הרצליה למען תושביה נ' ממשלת ישראל

ב-6 בנובמבר **דחה** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות על הקמת ועדת חקירה ממלכתית אודות אירועי ה-7.10, על פיטוריהם של נושאי משרה בכירים במדינת ישראל, על כתיבת דו"ח ביקורת על ידי מבקר המדינה ועל הקפאת ההליך הפלילי נגד ראש הממשלה, בנימין נתניהו, בכפוף לפרישתו.

בג"ץ 7637/23 מוחמד שרוקי קשטה נ' צבא ההגנה לישראל

ב-6 בנובמבר [דחה](#) בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש מתן "צו הביאס קורפוס" שיורה לגורמי הביטחון למסור מידע אודות מקום הימצאם ונסיבות מעצרים של תושבי רצועת עזה שנעצרו בישראל אחרי מאורעות ה-7.10.

בג"ץ 3362/18 סאמי מוחמד עבדאללה נ' המפקד הצבאי באזור יהודה ושומרון

ב-8 בנובמבר [קיבל](#) בג"ץ עתירה שהוגשה נגד שימוש שעשו תושבי המושב חמרה בבקעת הירדן בקרקעות פרטיות של פלסטינים לצורך גידול תמרים, וקבע כי רשויות המדינה הקצו את הקרקע לתושבי המושב בניגוד לדין הבינלאומי, בניגוד למדיניות המוצהרת של הממשלה ובניגוד להלכה הפסוקה ולכן יש לפנות לכל המאוחר בעוד 7 שנים.

בג"ץ 8007/23 מפלגת חד"ש – החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון נ' מר יעקב שבתאי, מפכ"ל המשטרה

ב-8 בנובמבר [דחה](#) בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למשטרה ליתן רישיון להפגנות נגד המלחמה בעזה בערים אום אל-פחם וסחנין, וכן להורות על ביטול הנחיית מפכ"ל המשטרה שלטענת העותרים "אוסרת באופן גורף על קיום הפגנות ועצרות מחאה כנגד תקיפת אזרחים בעזה ובכלל בהקשר של המלחמה בעזה".

בג"ץ 7224/23 פאלח שאדה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

ב-8 בנובמבר [דחה](#) בג"ץ עתירה שהוגשה נגד צו הריסה והחרמה שהוצא לדירה בכפר עוריף בה התגורר אחד מן המחבלים שביצעו את פיגוע הירי בתחנת הדלק הסמוכה לישוב עלי בחודש יוני 2023, בו נרצחו אלישע אנטמן ז"ל, עופר פיירמן ז"ל, הראל מסעוד ז"ל ונחמן שמואל מורדוף ז"ל.

בג"ץ 8349/23 ארגון אלמגור נ' מדינת ישראל

ב-22 בנובמבר [דחה](#) בג"ץ עתירה שהוגשה נגד שחרורם של 300 אסירים ביטחוניים במסגרת המתווה לשחרור חלק מן הנשים והילדים שנחטפו לעזה בידי ארגון הטרור החמאס ב-7.10.

בג"ץ 8351/23 בחרנו בחיים – משפחות שכולות ונפגעי פעולות איבה נ' ממשלת ישראל

ב-23 בנובמבר [דחה](#) בג"ץ שתי עתירות שהוגשו נגד שחרורם של 300 אסירים ביטחוניים והפוגה בלחימה ברצועת עזה במסגרת המתווה לשחרור חלק מן הנשים והילדים שנחטפו לעזה בידי ארגון הטרור החמאס ב-7.10.

בג"ץ 7753/23 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון לאומי

ב-23 בנובמבר [דחה](#) בג"ץ עתירה שהוגשה נגד הצעדים בהם נקט שירות בתי הסוהר מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ביחס לתנאי כליאתם של עצורים מינהליים ופליליים ואסירים ביטחוניים הנתונים במשמורתו.

בג"ץ 6106/22 **אחמד בסאם פראחין נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש**
ב-27 בנובמבר **דחה** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לצה"ל לנמק מדוע אינו משיב לתושב בית לחם ציוד דפוס ששימש לפעילות עבריינית-ביטחונית והוצא לו צו החרמה בחודש אוגוסט 2022.

בג"ץ 8223/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שרת התחבורה והבטיחות בדרכים**
ב-27 בנובמבר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד החלטת משרד התחבורה שלא להמשיך את הפעלתה של התחבורה הציבורית בסופי שבוע במתכונת חירום בעקבות המצב הביטחוני בארץ.

בר"מ 3441/22 **פלוני נ' רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול – משרד הפנים**
ב-30 בנובמבר **קיבל** בית המשפט העליון, ברוב דעות, בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט לעניינים מנהליים לדחות בקשת מקלט מדיני שהוגשה על ידי אזרח טורקיה ממוצא כורדי אשר טוען שעבר עינויים גופניים ונפשיים קשים מצד השלטונות בטורקיה וכי נשקפת לו סכנת חיים אם יחזור למדינת מוצאו. **השופטות ברק-ארז ורון**, בדעת רוב, קבעו כי התקיימה בעניינו של המערער דרישת הפחד המבוסס מרדיפה ועל כן בקשת המקלט של המערער תוחזר לבחינה מחודשת של היחידה למבקשי מקלט. **השופט סולברג**, בדעת מיעוט, סבר כי המקרה אינו מצדיק התערבות בהחלטת בית המשפט לעניינים מנהליים.

דצמבר:

בג"ץ 8510/23 **מוחמד ברכה, יו"ר ועדת המעקב העליונה לענייני הציבור הערבי בישראל נ' מפכ"ל משטרת ישראל**

ב-3 בדצמבר **דחה** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למשטרת ישראל להימנע מהמשך מדיניותה "הבלתי חוקית, האוסרת מראש על קיום עצרות מחאה – שאינן טעונות רישיון, בישובים ערביים, נגד המשך המלחמה בעזה ובעד הפסקת אש וחילופי שבויים", וכן לאפשר קיומה של עצרת מחאה נגד המשך המלחמה ובעד הפסקת אש וחילופי שבויים בעיר נצרת.

בג"ץ 8373/23 **המרכז הרפורמי לדת ומדינה – התנועה ליהדות מתקדמת בישראל נ' שרת התחבורה והבטיחות בדרכים**

ב-3 בדצמבר **דחה** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לממשלה לנמק מדוע אינה מפעילה את רכבת ישראל בכל ימות השבוע, כולל בשבת, לאור המצב הביטחוני החל במדינה מאז ה-7.10.

בג"ץ 8315/23 **גבריל גבר צפדי נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית**
ב-5 בדצמבר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד צו החרמה והריסה שהוצא לדירה בכפר עורף בה התגורר אחד מן המחבלים שביצעו את פיגוע הירי בתחנת הדלק הסמוכה לישוב עלי בחודש יוני 2023, בו נרצחו אלישע אנטמן ז"ל, עופר פיירמן ז"ל, הראל מסעוד ז"ל ונחמן שמואל מורדוף ז"ל.

בג"ץ 7721/23 עיסא מוחמד עוודאלה בני פדל נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית
ב-6 בדצמבר **דחה** בג"ץ, ברוב דעות, עתירה שהוגשה נגד צו החרמה והריסה שהוצא לדירה בכפר
עקרבה בה התגורר המחבל אשר ביצע פיגוע את הירי במתקן לשטיפת מכוניות בכפר חווארה
באוגוסט 2023, שבו נרצחו שי ניגרקר ז"ל ובנו אבידע ניר ז"ל. **השופטים שטיין וגרוסקופף**, בדעת
רוב, קבעו כי לא נפל פגם בשיקול דעתו של המפקד הצבאי. **השופט כנוב**, בדעת מיעוט, סבר כי
מדובר בענישה קולקטיבית ובלתי מידתית בהתאם לעמדתו העקרונית בסוגיה כפי שבוטאה בפסקי
דין קודמים.

בג"ץ 7007/23 לואי מוצטפא תיים נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
ב-21 בדצמבר **דחה** בג"ץ עתירה שהוגשה נגד צו בדבר תפיסת מקרקעין שהוצא לשם סלילת "כביש
עוקף" כדרך חלופית למקטע בכביש מס' 55 העובר בתוככי הכפר אל-פונדוק מסיבות ביטחוניות.

עדכונים נוספים

דצמבר:

ב-3 בדצמבר **פרסם** משרד החוץ מסמך סקירה כללית של היבטים משפטיים מרכזיים של מעשי
האיבה שבוצעו נגד ישראל במסגרת המתקפה האכזרית שהוציא לפועל ארגון הטרור חמאס ב-7.10.

ידיעות בינלאומיות הקשורות לישראל

ספטמבר:

ב-8 בספטמבר דחה בית משפט פדרלי לערעורים של ארצות הברית, בשל העדר סמכות שיפוט, שני
ערעורים של מספר בעלי אזרחות אמריקאית שנפגעו בפיגועי טרור בישראל, ביניהם בני משפחתו
של ארי פולד ז"ל, על דחיית תביעות נזיקין שהגישו נגד הרשות הפלסטינית ואש"ף בגין אחריותם
לפיגועי הטרור בהם נפגעו. בפסיקתו, אישר בית המשפט את קביעת הערכאה הקודמת, לפיה
התיקון משנת 2019 לחוק המאבק בטרור בארה"ב (PSJVTIA) אשר קובע כי ניתן לראות פעולה של
העברת כספים למחבלים שהיו מעורבים בביצוע פעולת טרור נגד אזרחים אמריקאים, כהסכמה
להחלת סמכות שיפוט בארה"ב, אינו חוקתי משום שהוא סותר את התיקון החמישי לחוקה בדבר
הזכות להליך הוגן.

פסקי הדין: **פולד נ' הארגון לשחרור פלסטין, וולדמן נ' הארגון לשחרור פלסטין**; לניתוח קצר ראו:
15 בספטמבר, **מייקל ג'י. ברגין ג'וניור, ASIL**.

ב-12 בספטמבר [פרסמה](#) ועדת האו"ם לזכויות אנשים עם מוגבלויות דו"ח בנוגע ליישום האמנה הבינלאומית בדבר זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות (CRPD) בישראל, במסגרתו נמתחה ביקורת על הצעדים בהן נוקטת המדינה בנושא.
12 בספטמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-27 בספטמבר [הציג](#) המתאם המיוחד מטעם האו"ם לתהליך השלום במזרח התיכון, תור ונסלן, את הדו"ח ה-27 על יישום [החלטת מועצת הביטחון 2334 \(2016\)](#) אשר עוסקת בהכרח להפסיק כל פעילות הנוגעת להתנחלויות כדי לשמר את האפשרות להגיע לפתרון שתי המדינות.
27 בספטמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-30 בספטמבר [פרסם](#) אגף האו"ם לזכויות הפלסטינים עלון חודשי המרכז "פעולות של גופי האו"ם ושל ארגונים בין-ממשלתיים הרלוונטיים לשאלת פלסטין".

אוקטובר:

ב-10 באוקטובר [הודיעה](#) "ועדת החקירה הבינלאומית העצמאית של האו"ם בנוגע לשטחים הפלסטינים הכבושים", שהוקמה על ידי מועצת זכויות האדם של האו"ם (UNHRC) בחודש מאי 2021, כי היא החלה גם באיסוף ראיות בנוגע לפשעי מלחמה שבוצעו לכאורה על ידי כל הצדדים לסכסוך מאז המתקפה של ארגון הטרור חמאס על ישראל ב-7.10.

ב-10 באוקטובר [זתה](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) עתירה שהוגשה על ידי עמותה גרמנית בשם "ארגון הסיוע ההומניטרי הבינלאומי" נגד החלטת משרד הפנים הגרמני לסגור את הארגון ולהחרים את נכסיו בשל כך שהעניק תמיכה כלכלית רבה לעמותות השייכות לארגון הטרור חמאס בעזה, וקבע כי לאור פעילותה סגירת העמותה מהווה פגיעה מידתית בחופש ההתאגדות.
10 באוקטובר, [תקציר פסק הדין](#).

ב-12 באוקטובר [הורה](#) שר הפנים של צרפת, ז'ראלד דרמנין, למושלי המחוזות לאסור את קיומן של הפגנות פרו-פלסטיניות במדינה בשל החשש כי הן יפרו את הסדר הציבורי ויובילו לאירועי אלימות על רקע אנטישמי. בהמשך לכך, ב-18 באוקטובר, [זתתה](#) מועצת המדינה של צרפת עתירה שהוגשה נגד הוראה זו, וקבעה כי הוראתו של השר חוקית מאחר שהיא מאפשרת לכל מושל מחוז לקבל החלטה עצמאית אם לאפשר או לאסור קיומן של הפגנות פרו-פלסטיניות בהתאם לסכנה לציבור שעשויה להתקיים במחוז עליו הוא אחראי.

ב-18 באוקטובר [הטילה](#) ארצות הברית וטו על הצעה שהונחה בפני מועצת הביטחון של האו"ם על ידי ברזיל אשר קוראת לעצירת הלחימה ברצועת עזה.

ב-18 באוקטובר [הטייל](#) המשד לבקרה על נכסים זרים (OFAC) של מחלקת האוצר של ארצות הברית סנקציות על עשרה אישים אשר מעורבים בגיוס כספים ובביצוע פעולות שונות למען ארגון הטרור חמאס.

ב-26 באוקטובר [אימצה](#) העצרת הכללית של האו"ם, ברוב של 120 מדינות בעד מול 14 מדינות מתנגדות ו-45 מדינות נמנעות, החלטה הקוראת להפסקת אש הומניטרית מיידית ומתמשכת ברצועת עזה שהונחה בפני העצרת על ידי ירדן.
27 באוקטובר, [הודעת האו"ם](#).

ב-27 באוקטובר [הטייל](#) המשד לבקרה על נכסים זרים (OFAC) של מחלקת האוצר של ארצות הברית סנקציות על מספר אישים וישויות אשר מעורבים בגיוס כספים ובביצוע פעולות שונות למען ארגון הטרור חמאס.

ב-29 באוקטובר [ביקר](#) תובע בין הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), קארים קאן, בצידו המצרי של מעבר רפית, ונשא הצהרה במסגרתה התייחס בצורה נרחבת לזוועות הטבח שביצע ארגון הטרור חמאס בעוטף עזה ב-7.10 ולמלחמה שפרצה בעזה בעקבותיו. תובע בית הדין הביע נכונות להפעיל את סמכות השיפוט שנקבע בשנת 2021 שיש לבית הדין ביחס לשטחי יהודה, שומרון ורצועת עזה ותושביהם, כדי להעמיד לדין גורמים המעורבים בביצוע הפרות של הדין הבינלאומי נגד ישראל ב-7.10.

ב-31 באוקטובר [פרסם](#) אגף האו"ם לזכויות הפלסטינים עלון חודשי המרכז "פעולות של גופי האו"ם ושל ארגונים בין-ממשלתיים הרלוונטיים לשאלת פלסטין".

נובמבר:

ב-2 בנובמבר [אישר](#) בית הנבחרים של ארצות הברית, ברוב של 226 בעד מול 196 נגד, הצעה לחבילת סיוע לישראל בשווי 14.3 מיליארד דולר שהציעה המפלגה הרפובליקנית. בהמשך לכך, ב-15 בנובמבר, [זחה](#) הסנאט את חבילת הסיוע על רקע מחלוקות פוליטיות פנימיות בארצות הברית ביחס להיקפה, התנאים להעברתה והיחס בינה לבין חבילות הסיוע המוצעות לאוקראינה.
2 בנובמבר, [Guardian](#).

ב-2 בנובמבר [הודיעה](#) שרת הפנים של גרמניה, ננסי פזר, כי גרמניה אסרה על כל פעילות הקשורה בארגון הטרור חמאס ובארגון "סמידון - רשת סולידריות לאסירים הפלסטינים", אשר מפיק תעמולה אנטישמית ומביע תמיכה בארגוני טרור.

ב-14 בנובמבר הטילו המשד לבקרה על נכסים זרים (OFAC) של מחלקת האוצר של [ארצות הברית](#) ומשרד החוץ של [בריטניה](#) סנקציות על מספר אישים אשר מעורבים במימון וניהול יכולותיו

הפיננסיות והמדיניות של ארגון הטרור חמאס, ביניהם גם מנהיגי הארגון בעזה, יחיא סינוואר ומוחמד דף.

ב-15 בנובמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2712 (2023) במסגרתה קראה לביצוע הפסקות אש הומניטריות דחופות וממושכות ברצועת עזה ולפתיחת מסדרונות הומניטריים דרכם יוכלו לעבור סחורות ושירותים חיוניים לשטח הרצועה, וכן לשחרור מידי של כלל החטופים המוחזקים בידי ארגון החמאס וארגונים נוספים.
15 בנובמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-17 בנובמבר [הודיע](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), קארים קאן, כי קיבל הפניה מהמדינות דרום אפריקה, בנגלדש, בוליביה, קומורו וגיבוטי, לחקור את המצב ב"פלסטין", ואישר שחקירה כאמור מתנהלת באופן רשמי החל משנת 2021 ותכלול גם את אירועי מלחמת "חרבות ברזל".

ב-29 בנובמבר [פורסם](#) כי "ועדת החקירה הבינלאומית העצמאית של האו"ם בנוגע לשטחים הפלסטינים הכבושים", שהוקמה על ידי מועצת זכויות האדם של האו"ם (UNHRC) בחודש מאי 2021 ואשר הודיעה לאחרונה כי החלה גם באיסוף ראיות בנוגע לפשעי מלחמה שבוצעו לכאורה על ידי כל הצדדים לסכסוך מאז המתקפה של ארגון הטרור חמאס על ישראל ב-7.10, כי בכוונתה לערוך חקירה ממוקדת אודות מעשי אלימות מינית שביצעו מחבלי החמאס במהלך המתקפה. בהמשך לכך, [פרסמה](#) ועדת החקירה "קול קורא" להגשת עדויות וראיות בנוגע לפשעים כאמור.

ב-30 בנובמבר [פרסם](#) אגף האו"ם לזכויות הפלסטינים עלון חודשי המרכז "פעולות של גופי האו"ם ושל ארגונים בין-ממשלתיים הרלוונטיים לשאלת פלסטין".

דצמבר:

ב-3 בדצמבר [פרסם](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), קארים קאן, סיכום של ביקורו בישראל ובשטחי הרשות הפלסטינית, בצד [הצהרה](#) מצולמת מהעיר רמאללה. זהו הביקור הראשון של תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) באזור.

ב-5 בדצמבר [הודיע](#) מזכיר המדינה של ארצות הברית, אנתוני בלינקן, כי ארצות הברית מטילה מגבלות ויזה על מתנחלים שלקחו חלק בפעילויות שמערערות את השלום, הביטחון והיציבות ביהודה ושומרון, ועל בני משפחותיהם מדרגה ראשונה. בהמשך לכך, ב-6 בדצמבר [הודיע](#) ראש ממשלת בלגיה, אלכסנדר דה-קרו, כי מדינתו תשתף פעולה עם המגבלות האמריקאיות ותאסור גם היא את כניסתם של מתנחלים שלקחו חלק בפעילויות שמערערות את השלום, הביטחון והיציבות ביהודה ושומרון לבלגיה.

ב-6 בדצמבר [פנה](#) מזכ"ל האו"ם, אנטוניו גוטרש, למועצת הביטחון, מכוח סעיף 99 למגילת האו"ם המאפשר לו להביא בפני מועצת הביטחון סוגיות שמאיימות על השלום והביטחון הבינלאומיים, וביקש לדון במשבר ההומניטרי ברצועת עזה על רקע מלחמת "חרבות ברזל" וקרא להכרזה על הפסקת אש מיידית. בהמשך לכך, ב-8 בדצמבר [הטילה](#) ארצות הברית וטו על ההצעה להכריז על הפסקת אש מיידית ברצועת עזה.

8 בדצמבר, [הודעת האו"ם](#); 6 בדצמבר, [תרגום מכתב הפניה לעברית](#).

ב-7 בדצמבר דחה הסנאט של ארצות הברית הצעה לחבילת סיוע לישראל בשווי 10 מיליארד דולר שהציעה המפלגה הדמוקרטית, על רקע מחלוקות פוליטיות פנימיות בארצות הברית ביחס להיקפה, התנאים להעברתה והיחס בינה לבין חבילות הסיוע המוצעות לאוקראינה.

7 בדצמבר, [The Times of Israel](#).

ב-12 בדצמבר [אימצה](#) העצרת הכללית של האו"ם, ברוב של 153 מדינות בעד מול 10 מדינות מתנגדות ו-23 מדינות נמנעות, החלטה הקוראת להפסקת אש הומניטרית מיידית ברצועת עזה ולשחרור כל החטופים.

ב-13 בדצמבר הטילו המשרד לבקרה על נכסים זרים (OFAC) של מחלקת האוצר של [ארצות הברית](#) ומשרד החוץ של [בריטניה](#) סנקציות על מספר אישים אשר מעורבים במימון וניהול יכולותיו הפיננסיות והמדיניות של ארגון הטרור חמאס.

ב-21 בדצמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2718 (2023) במסגרתה האריכה בחצי שנה את המנדט של כוח שמירת השלום הבינלאומי בגבול בין ישראל וסוריה (UNDOF).

21 בדצמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-22 בדצמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2720 (2023) במסגרתה קראה לביצוע צעדים מידיים שיאפשרו את הרחבת הסיוע ההומניטרי לרצועת עזה ויקדמו הגעה להפסקת אש באזור.

22 בדצמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-28 בדצמבר [פרסם](#) משרד הנציב העליון של האו"ם לזכויות אדם (OHCHR) דו"ח בוק בנוגע ל"מצב זכויות האדם בגדה המערבית הכבושה כולל מזרח ירושלים" מאז ה-7 באוקטובר.

ב-29 בדצמבר [הגישה](#) דרום אפריקה בקשה לפתוח בהליכים נגד ישראל בבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) בגין הפרה של האמנה בדבר מניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם.

29 בדצמבר, [הודעת בית הדין](#).

ב-31 בדצמבר [פרסם](#) אגף האו"ם לזכויות הפלסטינים עלון חודשי המרכז "פעולות של גופי האו"ם ושל ארגונים בין-ממשלתיים הרלוונטיים לשאלת פלסטין".

ידיעות בינלאומיות

בשל ההתמקדות של התוכנית במצב המלחמה בישראל, יובאו בחלק זה של הלקט זה רק ידיעות בינלאומיות מרכזיות.

דיני לחימה

דצמבר:

ב-21 בדצמבר פרסמה מחלקת ההגנה של ארצות הברית (DOD) הנחיה בנוגע להפחתת נזק לאזרחים בפעילויות צבאיות והתמודדות עם מקרים בהם נגרם נזק כאמור. לניתוח ראו: 21 בדצמבר, דן אי. סטיגל, Articles of War.

מאבק בטרור

ספטמבר:

ב-15 בספטמבר הודיעה ממשלת בריטניה כי הוסיפה את הארגון הרוסי "כוח ואגנר" לרשימת ארגוני הטרור האסורים במדינה.

נובמבר:

ב-1 בנובמבר קבע בית המשפט העליון של אוסטרליה, אגב מתן החלטות בשני פסקי דין, כי סעיפים בחוק האזרחות של אוסטרליה אשר מתירים לשר הפנים לשלול אזרחות מאזרחים שהורשעו בעבירות מסוימות תחת תנאים מסוימים, עשויים להיות חוקתיים רק במצבים בהם שלילת האזרחות אינה עולה כדי בירור אשמה פלילית או ענישה עליה. בפסק הדין הראשון, קבע בית המשפט כי סעיף המתיר לשר הפנים לשלול אזרחות מאדם שהורשע בעבירת טרור אינו חוקתי משום שתכליתו עונשית. בפסק הדין השני, קבע בית המשפט כי סעיף המתיר לשר הפנים לשלול אזרחות מאדם שהתאזרח והורשע כאזרח בעבירות מסוימות שביצע לפני שהיה אזרח, הוא חוקתי משום שתכליתו תיקון פגם בהליך ההתאזרחות ולא ענישה. 1 בנובמבר, תקציר פסק הדין הראשון; 1 בנובמבר, תקציר פסק הדין השני.

משפט בינלאומי פלילי וחקירות על פשעי מלחמה

ספטמבר:

ב-25 בספטמבר [פרסמה](#) ועדת החקירה העצמאית הבינלאומית בנוגע לאוקראינה שהוקמה על ידי מועצת זכויות האדם של האו"ם בחודש מרץ 2022, כי מצאה שהכוחות הרוסיים באוקראינה הפרו את הדין הבינלאומי באופן נרחב ושיטתי, וביצעו פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות הכוללים, בין היתר, אינוס, עינויים ורצח.

לסיכום קצר אודות הממצאים ראו: 27 בספטמבר, [מייקל ג'י. ברגין ג'וניור, ASIL](#).

ב-26 בספטמבר [פורסם](#) מסמך אחד של כללי אתיקה לשופטים פליליים בינלאומיים, אשר בכתבתו נטלו חלק משפטנים בכירים, אנשי אקדמיה ונשיאי הטריבונלים הפליליים הבינלאומיים המרכזיים, לרבות נשיא בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), השופט פיטר הופמנסקי.

אוקטובר:

ב-16 באוקטובר [הודיע](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), קאריס קאן, כי הוא מבטל את כלל האישומים נגד מקסים ז'ופרואה אלי מוקום גאוואקה, שהוסגר לבית הדין בשנת 2022 לאחר שנחשד בביצוע מגוון רחב של פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות בין השנים 2013–2014, אגב העימות המזוין בין המיליציות האתניות השונות ברפובליקה המרכז אפריקאית.

ב-30 באוקטובר [הציג](#) נשיא בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), השופט פיטר הופמנסקי, בפני העצרת הכללית של האו"ם, את [הדו"ח השנתי](#) של בית הדין לשנת הפעילות 2022-2023.

נובמבר:

ב-8 בנובמבר [פרסם](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), קאריס קאן, את הדוח ה-26 למועצת הביטחון של האו"ם בעניין החקירה בלוב.

ב-14 בנובמבר [אישרה](#) ארמניה באופן רשמי את אמנת רומא של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) והפכה למדינה ה-124 שמצטרפת לאמנה, אשר תיכנס לתוקף במדינה ב-1 בפברואר 2024.

17 בנובמבר, [הודעת בית הדין](#).

ב-15 בנובמבר הוציא בית המשפט בצרפת צווי מעצר נגד נשיא סוריה, בשאר אל-אסד, אחיו, מאהר אל-אסד, ושני בכירים נוספים במשטר הסורי, בגין מעורבותם בביצוע המתקפה הכימית בעוטה בשנת 2013 שגבתה את חייהם של יותר מ-1,000 בני אדם.

15 בנובמבר, [Guardian](#).

ב-17 בנובמבר [הודיעה](#) ערכאת קדם המשפט של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) על ביטול ההליכים נגד וינסנט אוטי, סגן מפקד ארגון המורדים "צבא ההתנגדות של האל" (LRA) הפועל באוגנדה, בשל מותו.

ב-23 בנובמבר [אישרה](#) ערכאת קדם המשפט של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) למשרד התביעה לקיים את הליך אישור האישומים בעניינו של ג'וזף קוני במעמד צד אחד. כנגד קוני, מייסד ומפקד ארגון המורדים "צבא ההתנגדות של האל" (LRA) הפועל באוגנדה, הוצא צו מעצר בשנת 2005 בחשד לביצוע מגוון רחב של פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות. מדובר בפעם הראשונה שבה תובע בית הדין ביקש לקיים הליך אישור אישומים בהעדר החשוד ולכן גם בפעם הראשונה בה בקשה מסוג זה מאושרת.

לניתוח ראו: 5 בדצמבר, [דילן ג'סי אדריאן, EJIL:Talk!](#).

ב-27 בנובמבר [הודיעה](#) סגנית תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), נוהאט שאמים חאן, על סגירת החקירה בנוגע למצב בקניה.

ב-30 בנובמבר [פרסם](#) משרד התובע של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) דו"ח סופי בנוגע למצב בקולומביה, בהמשך להחלטתו משנת 2021 של תובע בית הדין, קארים קאן, לסגור את הבדיקה המקדמית שהתקיימה מאז שנת 2004 בקולומביה, לאור קיום הליכים מדינתיים ובהתאם לעקרונות המשלימות.

דצמבר:

ב-1 בדצמבר [הודיע](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), קארים קאן, על סגירת החקירה בנוגע למצב באוגנדה.

ב-5 בדצמבר [פרסם](#) משרד התובע של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) מסמך מדיניות אכיפה בנוגע לעבירות מבוססות מגדר.

ב-6 בדצמבר [פרסם](#) משרד התובע של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) את הדו"ח השנתי לשנת 2023.

ב-8 בדצמבר [פרסם](#) משרד התובע של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) מסמך מדיניות אכיפה בנוגע לעבירות שבוצעו כלפי ילדים וקטינים.

ב-14 בדצמבר הסתיימה האסיפה ה-22 של המדינות החברות בבית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), במסגרתה נבחרו ששה שופטים חדשים לבית הדין.

14 בדצמבר, [הודעת בית הדין](#).

ב-18 בדצמבר הודיע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), כי דומיניק אונגוון, מפקד בכיר לשעבר בצבא ההתנגדות של האל (LRA), ארגון גרילה הפועל באוגנדה, שהורשע בחודש פברואר 2021

בביצוע 61 פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות, הועבר לנורבגיה לשם ריצוי עונש המאסר שהוטל עליו.

18 בדצמבר, [הודעת בית הדין](#).

זכויות אדם

ספטמבר:

ב-12 בספטמבר [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי רוסיה הפרה את האמנה בכך שלא נקטה צעדים יעילים להגנה על מפגינים להט"בים מפני תקיפה ואף נקטה בצעדים שפגעו בזכותם להפגין, וכן בכך שלאחר שהותקפו, לא ניהלה חקירה אפקטיבית ולכן גם לא העמידה את התוקפים לדין.

12 בספטמבר, [תקציר פסק הדין](#).

נובמבר:

ב-16 בנובמבר [הוציא](#) בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) צו ביניים במסגרתו הורה לסוריה לנקוט בכל הצעדים שבכוחה לבצע כדי לאכוף את האמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי-אנושיים או משפילים (CAT), כחלק מההליך שפתחו קנדה והולנד נגד סוריה ביוני 2023. לניתוח קצר ראו: 17 בנובמבר, [מייקל ג'י. ברגין ג'וניור](#), [ASIL](#).

ב-17 בנובמבר [הוציא](#) בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) צו ביניים במסגרתו הורה לאזרבייג'אן לאפשר לארמנים אתניים שברחו מבתיהם במהלך הכיבוש של חבל נגורנו-קרבאך בחודש ספטמבר 2023 לשוב, ולהגן על הארמנים שנותרו בחבל הארץ או שבו אליו מפני רדיפה או שימוש בכוח שעלולים לגרום להם לברוח. זאת כחלק מהליך שפתחה ארמניה נגד אזרבייג'אן בשנת 2021 בגין הפרה של האמנה בדבר ביעור כל צורות האפליה הגזעית (CERD).

ב-28 בנובמבר [קבע](#) בית הדין האירופי לצדק (CJEU) כי מדיניות האוסרת על כל לבישה של סממנים דתיים או אידאולוגיים במקום העבודה מותרת, גם במקום עבודה שהוא רשות מנהלית.

ב-28 בנובמבר [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי אסטוניה הפרה את האמנה ופגעה בזכות להגנה מפני יחס בלתי אנושי ומשפיל בכך שהחזיקה שני אסירים בבית הסוהר במדינה בתנאי בידוד לתקופות ממושכות העולות על שנה, בלי הצדקה ראויה בנסיבות העניין.

28 בנובמבר, [תקציר פסק הדין](#).

דצמבר:

ב-20 בדצמבר [קבע](#) בית המשפט העליון של בריטניה כי הדין הבריטי יחול על תביעות נזיקיות שהגיש אבו זוביידה, פעיל אל-קאעידה שהוחזק על ידי ארצות הברית במתקני מעצר בשש מדינות שונות ונחקר, לכאורה בעינויים, בגין חשדות שבריטניה ביקשה לברר.
20 בדצמבר, [תקציר פסק הדין](#).

סייבר, טכנולוגיה ופרטיות

ספטמבר:

ב-12 בספטמבר [פרסמה](#) מחלקת ההגנה של ארצות הברית (DoD) סיכום בלתי מסווג של אסטרטגיית הסייבר המסווגת של המחלקה לשנת 2023.

ב-28 בספטמבר [פרסמה](#) מועצת הפיקוח על הפרטיות וחירויות האזרח של ארצות הברית (PCLOB) דו"ח אודות תוכנית המעקב המופעלת בהתאם לסעיף 702 של חוק המודיעין והמעקב הפדרלי (FISA), זאת לקראת מועד פקיעת תוקפו של החוק והתכנית לאשרו מחדש בחודש דצמבר 2023. לניתוח ראו: 3 באוקטובר, [סיוארט בייקר](#), [Lawfare](#); 4 באוקטובר, [פרסטון מרקזי](#), [Lawfare](#).

אוקטובר:

ב-30 באוקטובר [חתם](#) נשיא ארצות הברית, ג'ו ביידן, על צו נשיאותי בנוגע לפיתוח ושימוש בטוח, מאובטח ואמין בבינה מלאכותית, שקובע סטנדרטים חדשים שנועדו להגן על בטיחות ופרטיות אזרחי המדינה נוכח השפעותיהם של הפיתוח והשימוש הגוברים במערכות בינה מלאכותית. לניתוח ראו: 1 בנובמבר, [ג'סטין הנדריקס](#), [Just Security](#).

נובמבר:

ב-1 בנובמבר [חתמו](#) 29 מדינות, ביניהן גם ישראל, על הצהרת בלצ'לי הקוראת לשיתוף פעולה בינלאומי כדי להתמודד עם סיכונים פוטנציאליים ואתגרים שמתעוררים בעקבות פיתוח הבינה המלאכותית.

דצמבר:

ב-7 בדצמבר פרסמה ועדה מייעצת של הרשות השופטת בניו-זילנד הנחיות בנוגע לשימוש בבינה מלאכותית בבתי המשפט, אשר נוסחו בנפרד [לרשות השופטת](#), [לעורכי הדין ולגורמים נוספים אשר מופיעים בבתי המשפט](#).

ב-9 בדצמבר [הגיעו](#) הפרלמנט האירופי והמועצה האירופית להסכם אודות מתווה חקיקה חדש שנועד להסדיר את תחום הבינה המלאכותית באיחוד האירופי. מתווה החקיקה ייכנס לתוקף לאחר שייערך אימוץ פורמלי של נוסחו הסופי בשני הגופים.
לניתוח וביקורת ראו: 20 בדצמבר, [פטרה מולנר](#), [Just Security](#).

ב-12 בדצמבר [פרסם](#) משרד האחריות הממשלתית של ארצות הברית (GAO) דו"ח אודות השימוש ביישומי בינה מלאכותית במשרדי הממשלה.

ב-14 בדצמבר [פרסמה](#) הרשות השופטת באנגליה וויילס הנחיות בנוגע לשימוש בבינה מלאכותית בבתי המשפט.

ב-18 בדצמבר [הודיעה](#) הנציבות האירופית כי פתחה לראשונה בהליכים רשמיים מכוח חוק השירותים הדיגיטליים (DSA) שאומץ בחודש אוקטובר 2022, במסגרתם תבדוק אם חברת X (לשעבר טוויטר) הפרה את הוראותיו.
18 בדצמבר, [Guardian](#).

מדיניות ביטחונית וצעדים ביטחוניים

ספטמבר:

ב-14 בספטמבר [פרסמה](#) המחלקה לביטחון המולדת של ארצות הברית את מסמך הערכת האיומים על המולדת בשנת 2024.

ב-15 בספטמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2697 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של צוות החקירה לקידום האחריות לפשעים שבוצעו על ידי דאעש בעיראק (UNITAD).
15 בספטמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-29 בספטמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2698 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את האישור שניתן למדינות לערוך בדיקה לכלי שייט מול חופי לוב שיש יסוד סביר להניח כי משמשים להברחת מהגרים או סחר בבני אדם.
29 בספטמבר, [הודעת האו"ם](#).

אוקטובר:

ב-2 באוקטובר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2699 (2023) במסגרתה אישרה לשלוח להאיטי כוח משימה בינלאומי בהובלת קניה, שנועד לסייע למדינה להתמודד עם אלימות הכנופיות הגואה בה.

2 באוקטובר, [הודעת האו"ם](#); לניתוח ראו: 12 באוקטובר, [מרקו סביצ'ביץ', EJIL:Talk!](#).

ב-30 באוקטובר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2703 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של משלחת האו"ם למשאל העם בסהרה המערבית (MINURSO).
30 באוקטובר, [הודעת האו"ם](#).

ב-30 באוקטובר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2704 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של משלחת האימות של האו"ם לקולומביה.
30 באוקטובר, [הודעת האו"ם](#).

ב-30 באוקטובר אימצה מועצת הביטחון את החלטה 2702 (2023) במסגרתה האריכה את המנדט של כוח התמיכה של האו"ם בלוב (UNSMIL) עד חודש אוקטובר 2024.
30 באוקטובר, [הודעת האו"ם](#).

ב-31 באוקטובר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2705 (2023) במסגרתה האריכה את המנדט של כוח הסיוע של האו"ם לסומליה (UNSOM) עד חודש אוקטובר 2024.
31 באוקטובר, [הודעת האו"ם](#).

נובמבר:

ב-2 בנובמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2706 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של כוח האיחוד האירופי לבוסניה והרצגובינה (EUFOR-Althea), אשר מסייע ביישום הפסקת האש בהתאם להסכמי דייטון משנת 1995.
2 בנובמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-15 בנובמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2709 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של כוח האו"ם לרפובליקה המרכז אפריקאית (MINUSCA).
15 בנובמבר, [הודעת האו"ם](#).

דצמבר:

ב-1 בדצמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2715 (2023) במסגרתה הפסיקה את המנדט של כוח הסיוע המשולב של האו"ם לסודן (UNITAMS).
1 בדצמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-11 בדצמבר [הודיע](#) כוח המשימה המשולב של האו"ם למאלי (MINUSMA) על סגירתו לאחר שבחודש יוני 2023 הפסיקה מועצת הביטחון של האו"ם את המנדט של הכוח.

ב-19 בדצמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2717 במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של כוח שמירת השלום של האו"ם בקונגו (MONUSCO).
19 בדצמבר, [הודעת האו"ם](#).

נשק

אוקטובר:

ב-16 באוקטובר [קבע](#) בית המשפט העליון של ארצות הברית את הבטלות של פסק הדין של בית המשפט המחוזי בטקסס שביטל תקנה של הרשות לאכיפת נושאי האלכוהול, הטבק, הנשק וחומרי הנפץ (ATF), אשר מגבילה מכירת ערכות "נשקי רפאים" שמאפשרות להרכיב נשק בלי רישום, אשר תחולתו הושהתה בחודש אוגוסט 2023.

נובמבר:

ב-2 בנובמבר [ביטלה](#) רוסיה את אשרור המדינה לאמנה למניעת ניסויים גרעיניים (CTBT).

סנקציות

אוקטובר:

ב-18 באוקטובר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2700 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את משטר הסנקציות שהוטל על האיטי, הכולל אמברגו נשק, הקפאת נכסים והגבלות תנועה החלים על גורמים המאיימים על השלום, הביטחון והיציבות במדינה.
18 בדצמבר, [הודעת האו"ם](#).

נובמבר:

ב-2 בנובמבר [הטיל](#) המשרד לבקרה על נכסים זרים (OFAC) של מחלקת האוצר של ארצות הברית סנקציות על 130 אישים וישויות ממדינות שונות אשר תומכים בעקיפין או במישרין במאמץ המלחמתי של רוסיה באוקראינה.

ב-14 בנובמבר **אימצה** מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2707 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את הסנקציות שהטילה על יחידים וארגונים המסכנים את השלום והיציבות בתימן, וכן האריכה בשנה את המנדט של פאנל המומחים לתימן.
14 בנובמבר, **הודעת האו"ם**.

ב-15 בנובמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטות **2710 (2023)** ו-**2711 (2023)** במסגרתן האריכה בחצי שנה את המנדט של משימת המעבר של האיחוד האפריקאי בסומליה (ATMIS) וכן האריכה בחודש חלק מן הסנקציות שהטילה על המדינה הקשורות בארגון הטרור "אל-שבאב".
15 בנובמבר, **הודעת האו"ם**.

דצמבר:

ב-1 בדצמבר **אימצה** מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2713 (2023) במסגרתה חידשה את משטר הסנקציות ואמברגו הנשק שהוטל על ארגון הטרור "אל-שבאב" בסומליה.
1 בדצמבר, **הודעת האו"ם**.

ב-1 בדצמבר **אימצה** מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2714 (2023) במסגרתה הסירה את אמברגו הנשק על הממשלה הפדרלית של סומליה.
1 בדצמבר, **הודעת האו"ם**.

ב-14 בדצמבר **אימצה** מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2716 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של הצוות המפקח על הסנקציות נגד הטאליבן וגורמים נוספים שמאיימים על השלום, הביטחון והיציבות באפגניסטן.
14 בדצמבר, **הודעת האו"ם**.

ב-28 בדצמבר **הטיל** המשרד לבקרה על נכסים זרים (OFAC) של מחלקת האוצר של ארצות הברית סנקציות על אדם אחד ושלוש ישויות אשר מסייעים בהעברת כספים איראניים לכוחות החותיים בתימן.

שלטון החוק וחכיות פוליטיות

ספטמבר:

ב-8 בספטמבר **פורסם** הדו"ח של חבר המושבעים המיוחד של מחוז פולטון במדינת ג'ורג'יה בארצות הברית, שהוקם במטרה לבחון את הנסיבות בהן בוצעו לכאורה ניסיונות בלתי חוקיים להטות את

תוצאות הבחירות לנשיאות בשנת 2020 בג'ורג'יה, ואשר המלצותיו הובילו להגשת כתבי האישום נגד נשיא ארצות הברית לשעבר, דונלד טראמפ ו-18 אישים נוספים בחודש אוגוסט 2023. לניתוח ראו: 8 בספטמבר, **אנה באואר**, [Lawfare](#).

ב-26 בספטמבר **קבע** בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי טורקיה הפרה את האמנה ופגעה בזכות להליך הוגן בכך שהרשיעה אדם בחברות בארגון טרור, בהתבסס על ראיה נסיבתית של שימוש באפליקציית מסרונים בה השתמשו אחרים שהורשעו בחברות בארגון טרור, ופגעה בחופש ההתאגדות בכך שהציגה חברות בארגון עובדים כראיה מחזקת לצורך ההרשעה. 26 בספטמבר, **תקציר פסק הדין**.

ב-27 בספטמבר **קבע** בית המשפט במדינת ניו-יורק בארצות הברית, במסגרת פסק דין בהליך מקוצר שעניינו תביעה אזרחית שהגישה מדינת ניו-יורק, כי נשיא ארצות הברית לשעבר, דונלד טראמפ, ושותפיו העסקיים, ביצעו הונאות כלכליות שונות הכוללות ניפוח שווי נכסים וסילוף דו"חות, והורה על שלילת רישיונות העסק של כלל העסקים שבשליטתם.

אוקטובר:

ב-24 באוקטובר **קבע** בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי פולין הפרה את האמנה ופגעה בזכות להליך הוגן ובזכות ובאיסור האפליה בכך שחוקקה חוקים שהורידו את גיל פרישתם של שופטים מ-67 ל-65 ואת גיל פרישתן של שופטות מ-67 ל-60, והתנתה המשך כהונה מעבר לגיל הפרישה לשופטים החפצים בכך בקבלת אישור מגורמים פוליטיים. 24 באוקטובר, **תקציר פסק הדין**.

נובמבר:

ב-22 בנובמבר **קבע** בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי הולנד הפרה את האמנה ופגעה באופן בלתי מידתי בחופש ההפגנה כאשר עצרה וקנסה חמישה מפגינים שלקחו חלק בהפגנה שכללה גילויי אלימות אך לא נקטו באלימות באופן אישי. 22 בנובמבר, **תקציר פסק הדין**.

ב-23 בנובמבר **קבע** בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי פולין הפרה את האמנה ופגעה בזכותו של נשיא פולין לשעבר, לך ולנסה, להליך הוגן ובעקרון שלטון החוק, בכך שניהלה הליך ערעור על פסק דין חלוט בעניינו של ולנסה בטריבונל לעניינים מיוחדים שהוקם כחלק מהרפורמה במערכת המשפט שבוצעה במדינה בשנת 2017, ואשר נשלט בצורה רחבה על ידי גורמים פוליטיים. 23 בנובמבר, **תקציר פסק הדין**.

דצמבר:

ב-14 בדצמבר [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) במסגרת חוות דעת מייעצת שביקשה מועצת המדינה של בלגיה על רקע שלילה של רישיון אבטחה מאדם שהשתייך לזרם אסלאמי קיצוני במדינה, כי מדינה שרואה בתנועה דתית מסוימת סכנה לחברה הדמוקרטית ולערכיה, רשאית לנקוט בצעדים מסוימים שימנעו מחבריה לבצע מעשים שמסכנים את שלום הציבור ברוח אותה תנועה דתית, בתנאי שיש לכך בסיס חוקי במדינה, שיש צורך חברתי דחוף בביצוע הצעדים אשר נובע מחשש קונקרטי כי הפרט החבר בתנועה יבצע מעשה שמהווה סכנה לציבור, ושהפגיעה בפרט תיעשה באופן מידתי.

14 בדצמבר, [תקציר פסק הדין](#).

ב-19 בדצמבר [קבע](#) בית המשפט העליון של מדינת קולורדו בארצות הברית כי נשיא ארצות הברית לשעבר, דונלד טראמפ, פסול מלכהן כנשיא ארה"ב מכוח סעיף 3 לתיקון הארבעה עשר לחוקה האמריקאית שקובע כי אדם לא יכול להחזיק בתפקיד ציבורי אם היה מעורב במרידה כשהיה בתפקיד ציבורי בעבר, ולכן הוא פסול גם מהתמודדות בפריימריז של המפלגה הרפובליקנית במדינה. קביעתו של בית המשפט נסמכת על כתב האישום שהוגש נגד טראמפ בחודש אוגוסט 2023 אשר מייחס לו מעורבות ישירה ביצירת התנאים שהובילו להסתערות על גבעת הקפיטול בחודש ינואר 2021. בהמשך לכך, ב-28 בדצמבר [קבעה](#) גם מזכירת המדינה של מדינת מיין בארצות הברית כי נשיא ארצות הברית לשעבר, דונלד טראמפ, פסול מלכהן כנשיא ארה"ב ולכן פסול גם מהתמודדות בפריימריז של המפלגה הרפובליקנית במדינה, בהתבסס על אותם שיקולים.

ב-22 בדצמבר [קבע](#) בית המשפט האירופי לצדק (CJEU) כי הטריבונל לעניינים מיוחדים, שהוקם בפולין כחלק מהרפורמה במערכת המשפט שבוצעה במדינה בשנת 2017, אינו גוף שיפוט עצמאי ונטול פניות שפועל בהתאם לעקרון שלטון החוק בשל השליטה הרחבה שיש לדרג הפוליטי על מינוי השופטים במסגרתו.

[ענייני הגירה](#)

ספטמבר:

ב-6 בספטמבר [דחה](#) בית הדין האירופי לצדק (CJEU) עתירה שהוגשה על ידי מספר פליטים סוריים שניסו להגיש בקשת מקלט ביוון אך הועברו לטורקיה ומשם נאלצו לעבור לעיראק, במסגרתה נטען שהסוכנות האירופית לניהול מבצעים משותפים להגנת גבולות האיחוד האירופי (Frontex) הפרה את מחויבותיה מכוח מגילת זכויות היסוד של האיחוד האירופי בכך שהעבירה אותם לטורקיה. לניתוח ראו: 18 באוקטובר, [תמאס מולנר](#), [EJIL: Talk!](#).

נובמבר:

ב-15 בנובמבר [קבע](#) בית המשפט העליון בבריטניה כי מזכר ההבנות שנחתם בין בריטניה לרואנדה בחודש אפריל 2022, במסגרתו החלה בריטניה לראות ברואנדה "מדינית שלישית בטוחה" אליה

ניתן להעביר מבקשי מקלט, אינו עומד בדרישות הדין הבינלאומי ומקים חשש ממשי להפרה של עיקרון אי-ההחזרה של מבקשי מקלט לאור אופן ביצוע הליכי בחינת הבקשות ברואנדה. 15 בנובמבר, [תקציר פסק הדין](#).

ב-28 בנובמבר [פרסם](#) בין המשפט העליון של אוסטרליה את נימוקיו של פסק דין בו קבע כי הסעיף בחוק ההגירה האוסטרלי אשר מתיר להחזיק במעצר אדם אשר מיועד לגירוש מהמדינה, גם אם לא ניתן לגרשו בעתיד הנראה לעין, איננו חוקתי. 28 בנובמבר, [תקציר פסק הדין](#).

דצמבר:

ב-12 בדצמבר [קבע](#) בית המשפט החוקתי של דרום אפריקה את בטלות התיקון החדש שהתקבל לחוק ההגירה במדינה, אשר קובע כי על מבקשי מקלט לפנות לרשויות לצורך חידוש אשרות השהיה הראשוניות שנופקו להם תוך חודש מפקיעת תוקפן, אחרת ייחשבו כמי שוויתרו על בקשת המקלט שלהם ויאלצו לעזוב את המדינה.

ב-20 בדצמבר [הגיעו](#) הפרלמנט האירופי והמועצה האירופית להסכם אודות מתווה רגולטורי חדש שנועד להסדיר את תחום ההגירה ובקשות המקלט באיחוד האירופי. המתווה הרגולטורי ייכנס לתוקף לאחר שיערך אימוץ פורמלי של נוסחו הסופי בשני הגופים.

שינויי אקלים

נובמבר:

ב-13 בנובמבר [פרסמה](#) תכנית המחקר לשינויים גלובליים של הממשל הפדרלי של ארצות הברית את הערכת האקלים הלאומית החמישית.

ב-15 בנובמבר [הגיעו](#) הפרלמנט האירופי והמועצה האירופית להסכם אודות מתווה חקיקה חדש שנועד להפחית את פליטת גז המתאן של מגזר האנרגיה ושרשראות האספקה הגלובליות של האיחוד האירופי. מתווה החקיקה ייכנס לתוקף לאחר שיערך אימוץ פורמלי של נוסחו הסופי בשני הגופים.

התפתחויות מדיניות

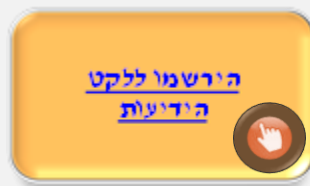
נובמבר:

ב-7 בנובמבר [הודיעו](#) המדינות החברות בברית נאט"ו כי הן משהות את תחולתה של אמנת הכוחות המזוינים הקונבנציונליים המותאמים באירופה (CFE) בתגובה לפרישתה של רוסיה מהאמנה בחודש מאי 2023.

ב-22 בנובמבר הודיעה ממשלת דרום קוריאה כי היא משהה באופן חלקי את ההסכם הצבאי שנכרת בינה לבין צפון קוריאה בספטמבר 2018, בתגובה לשיגור לוויין ריגול שביצעה צפון קוריאה. בתגובה לכך, צפון קוריאה הודיעה כי היא מבטלת את ההסכם לחלוטין וכי בכוונתה לפרוס כוחות ואמצעים צבאיים חדשים לאורך הגבול בין המדינות.

22 בנובמבר, [Guardian](#); 23 בנובמבר, [Reuters](#).

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות הקודמים](#).

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- stavshem9@gmail.com

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2023 כל הזכויות שמורות